

P I C T A V I A.

die Tremolii possident. Et Baronatus de Mainlers, , Partenay, Maile, Chisay, Chauvigny, Lussac, Chasteneraye, S. Mesmin, S. Gilles, &c.

Regni titulo insignita fuit à Gothis, quos tota Aquitania expulit Rex Clodovæus. Imperator Ludovicus Pius Aquitaniæ Regnum filio Pipino dedit: cujus filios Pipinum & Carolum cum Carolus Calvus, ipsorum patruus, Aquitania dejectos monasteriis inclusisset, ipse Principatum invasit, donoque consanguineo suo Arnulpho dedit: sed abrogato Regni titulo, Ducatus honore insignitum. Arnulpho successerunt ordine Gulielmus Bonus, Eblo I & II, Gulielmus II & III, Guido, Gulielmus IV & V, hujus unica filia & hæres Eleonora elocata fuit Lodovico VII Francorum Regi; à quo præter adulterii & proditionis suspicionem repudiatam duxit Henricus Normanniæ Dux, qui defuncto Stephano Angliæ Regi successit. Henricum tam in Angliæ Regno, quam in dotalibus paternisque in Francia ditionibus, secuti sunt ipsius filii Richardus & Ioannes. Quum autem Arthurus filius Godfredi, (qui Regis Ioannis major natu fuerat) præferendum se Ioanni diceret, persuasus à Francorum Rege Philippo Augusto, ut Pictones patruo Ioanni eriperet, rem viribus aggressus, à Ioanne, qui ex improvviso supervenerat, suis copiis captus est, Rotomagumque raptus temeritatis suæ poenas dedit. Eam ob causam Ioannes Rex à Constantia Arthuri matre apud Philippum Regem parricidii accusatus, damnatus fuit: ejusque bona Philippo, tanquam feudorum Domino, sunt adjudicata, cum alia, tum Pictavia: quam mox successor ipsius Lodovicus VIII Alphonso filio concessit: quo improli defuncto in potestatem Regis Philippi III venit, penesque ipsius posteros mansit, donec regnante Philippo Valesio, ab Eduardo III Anglorum Rege fuit recuperata, retentaque plenius cum omni Aquitania per sancitam inter eundem & Ioannem Francorum Regem pacem. Factum mox ex Aquitaniæ Ducatu Principatum Rex Eduardus filio concessit, qui cum Aquitanis gravissimum imperasset tributum, magnam partem amisit, deficientibus subditis ad Carolum V Francorum Regem. Cujus filius Carolus VII

Anglos tota Aquitania exegit, filioque Ludovico reliquit. Hic eam fratri Carolo largitus est, quo mortuo, rursus Rex Lodovicus receptam ad Carolum VIII transmisit; à quo tempore Aquitania & Pictavium ejus pars Gallorum Regibus paruit.

Subest Episcopatus Pictaviensis Archiepiscopatui Burdigalensi, & Parlamento Parisiensi; cuius Ecclesia Cathedralis in urbe Pictavio S. Petro dicata est, in sua Diœcesi comprehendens parochias 700. Abbatias habet 27. Episcopos numerant XCVIII, quorum primus fuisse memoratur S. Victorinus; ultimus Henricus Lodovicus Castaneus, Chastagner. Decimus Episcopus numeratur S. Hilarius, magnus ille SS. Trinitatis assertor. Hinc illud Vandelberti in Martyrologio inter opera venerabilis Bedæ:

*Pictavis Hilario multum radiata magistro.*

Pictavium hoc epigrammate collaudat Iul. Scaliger:

*Si studium est, anima veniunt à corpore vires,*

*Galliaque à meritis poscit utrumque sibi.*

*Hæc studiis, alia belli excercentur amore,*

*Pictavium est animus. cetera corpus erunt.*

Pictonibus ad Meridiem adjacet Angolifmensium Provincia, vulgo *Angoumois*, cujus principalis civitas *Engolisma*. Ea ad Carantonum posita, Lemovices ad Ortum, Pictones ad Septentrionem, Sanctones ad Occasum, Petrocorios ad Meridiem circumjectos habet: præalto colli insidet, arce & castello minime munito, sed amplis ædificiis commodo nobilis, & circumpositas provincias quasi superbe despiciens. Reliqua oppida sunt, Martou, Chasteau-neuf, Blaise, Chabannes, Consolant, Ruffec, Aigres, Courville, Rochefoucaut Comitatus caput: Mareuil, Lansac, Villebois, Marvilliorum familia: Montberon & Bouteville familia Mommorancia.

De Engolisma ita cecinit Scaliger:

*Armipotens rerum præses Valesia tellus*

*Addidit antiquis jam nova jura focus:*

*Cum dedit invictos, terrarum lumina, Reges:*

*Quo levius gaudens pondere pressa volat.*

*Quam te igitur memorem? neq. enim terram esse fatebor,*

*Sed cælum: quæ sic fundis habesque Deos.*

